

Republica Moldova
CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE
DE INADMISIBILITATE

a sesizării nr. 254g/2025

privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 32 alin. (2)
din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012,
în redactarea Legii nr. 313 din 26 decembrie 2024

*(trecerea obligației de achitare a remunerației administratorului provizoriu în
sarcina organului executiv al debitorului)*

CHIȘINĂU
4 iunie 2026

Curtea Constituțională, judecând în componența:

dnei Liuba ȘOVA, *președinte de ședință*,
 dlui Sergiu LITVINENCO,
 dlui Ion MALANCIUC,
 dnei Viorica PUICA,
 dlui Nicolae ROȘCA, *judecători*,
 cu participarea dnei Maria Arhir, *asistent judiciar*,

Având în vedere sesizarea înregistrată la 8 decembrie 2025,
 Examinând admisibilitatea sesizării menționate,
 Având în vedere actele și lucrările dosarului,
 Deliberând la 4 iunie 2026, în camera de consiliu,

Pronunță următoarea decizie:

PROCEDURA

1. La originea cauzei se află sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „este trecută în sarcina organului executiv al debitorului” din articolul 32 alin. (2) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, în redactarea Legii nr. 313 din 26 decembrie 2024, ridicată de dl avocat Denis Grecu, în interesele dlui Vladimir Verbanov, în dosarul nr. 2i-923/2023, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.

2. Sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a fost trimisă la Curtea Constituțională de domnul judecător Vitalie Guțan, pe baza articolului 135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituție.

ÎN FAPT

A. Circumstanțele litigiului principal

3. La 29 noiembrie 2023, Serviciul Fiscal de Stat a formulat o cerere introductivă față de SRL „Hygieiacom”. Ulterior, un alt creditor s-a alăturat la cererea introductivă.

4. Prin Încheierea din 1 decembrie 2023, Judecătoria Chișinău a admis spre examinare cererea introductivă, a instituit perioada de observație asupra debitorului și a numit un administrator provizoriu.

5. La 31 ianuarie 2024, dl Alexandru Verdeș, administrator provizoriu al *Hygieiacom*, a formulat o cerere împotriva dlui Vladimir Verbanov, administrator statutar al debitorului, referitoare la aprobarea și încasarea remunerației pentru exercitarea conducerii debitorului în perioada de observație cuprinsă între 1 decembrie 2023 și 31 ianuarie 2024 în sumă de 26 400 lei.

6. Printr-o hotărâre din 2 aprilie 2024, Judecătoria Chișinău a intentat procesul de insolvență în privința *Hygieiacom*.

7. La 18 noiembrie 2025, dl avocat Denis Grecu a ridicat, în interesele dlui Vladimir Verbanov, excepția de neconstituționalitate a textului „este trecută în sarcina organului executiv al debitorului” din articolul 32 alin. (2) din Legea

insolvabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, în redactarea Legii nr. 313 din 26 decembrie 2024.

8. Printr-o încheiere din 4 decembrie 2025, Judecătoria Chișinău a admis ridicarea excepției de neconstituționalitate și a trimis sesizarea la Curtea Constituțională, în vederea soluționării acesteia.

B. Legislația pertinentă

9. Prevederile relevante ale Constituției sunt următoarele:

Articolul 20 Accesul liber la justiție

„(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

(2) Nicio lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 21 Prezumpția nevinovăției

„Orice persoană acuzată de un delict este prezumată nevinovată până când vinovăția sa va fi dovedită în mod legal, în cursul unui proces judiciar public, în cadrul căruia i s-au asigurat toate garanțiile necesare apărării sale.”

Articolul 23 Dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle

„(1) Fiecare om are dreptul să i se recunoască personalitatea juridică.

(2) Statul asigură dreptul fiecărui om de a-și cunoaște drepturile și îndatoririle. În acest scop statul publică și face accesibile toate legile și alte acte normative.”

Articolul 26 Dreptul la apărare

„(1) Dreptul la apărare este garantat.

(2) Fiecare om are dreptul să reacționeze independent, prin mijloace legitime, la încălcarea drepturilor și libertăților sale.

(3) În tot cursul procesului, părțile au dreptul să fie asistate de un avocat, ales sau numit din oficiu.

(4) Amestecul în activitatea persoanelor care exercită apărarea în limitele prevăzute se pedepsește prin lege.”

Articolul 46 Dreptul la proprietate privată și protecția acesteia

„(1) Dreptul la proprietate privată, precum și creanțele asupra statului sunt garantate.

(2) Nimeni nu poate fi expropriat decât pentru o cauză de utilitate publică, stabilită potrivit legii, cu dreaptă și prealabilă despăgubire.

(3) Avera dobândită licit nu poate fi confiscată. Caracterul licit al dobândirii se prezumă.

[...].”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

„(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.

(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sunt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.

(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.

(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

Articolul 127 Proprietatea

„(1) Statul ocrotește proprietatea.

(2) Statul garantează realizarea dreptului de proprietate în formele solicitate de titular, dacă acestea nu vin în contradicție cu interesele societății.

[...].”

10. Prevederile relevante ale Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012 sunt următoarele:

Articolul 32 Repartizarea cheltuielilor judiciare aferente perioadei de observare a debitorului

„(1) Cheltuielile judiciare aferente perioadei de observare a debitorului privind taxa de stat, privind remunerarea administratorului provizoriu, privind notificarea, privind convocarea ședințelor și comunicarea actelor de procedură efectuate de administratorul provizoriu se suportă din patrimoniul debitorului. Prin tranzacție se poate stabili o altă ordine de repartizare a cheltuielilor judiciare.

(2) În cazul în care în patrimoniul debitorului nu există bunuri ori acestea sunt insuficiente pentru a acoperi cheltuielile procesului de insolabilitate, obligația de achitare a remunerației administratorului provizoriu și de acoperire a cheltuielilor efectuate de acesta în perioada de observare a debitorului **este trecută în sarcina organului executiv al debitorului.**

(3) În cazul în care instanța de insolabilitate respinge cererea introductivă în legătură cu lipsa temeiurilor de insolabilitate a debitorului, cheltuielile prevăzute la alin.(1) se trec în mod solidar pe seama creditorilor care au adresat cererea introductivă și a creditorilor care au susținut-o prin referință depusă în cadrul procesului.

(4) Modalitatea de repartizare a cheltuielilor judiciare și a cheltuielilor de remunerare a administratorului provizoriu o stabilește instanța de insolabilitate într-o hotărâre sau încheiere emisă în urma examinării cauzei.”

ÎN DREPT

A. Argumentele autorului excepției de neconstituționalitate

11. Autorul excepției de neconstituționalitate susține că textul criticat nu respectă condițiile clarității și previzibilității legii, deoarece administratorul statutar al unui debitor nu poate să prevadă consecințele deținerii respectivei calități, condițiile și limitele răspunderii sale. De altfel, autorul consideră că prevederea criticată camuflează o formă a răspunderii personale a administratorului statutar, care intervine automat pentru obligațiile persoanei juridice administrate, contrar articolelor 9 și 184 din Codul civil.

12. Autorul sesizării afirmă că dispozițiile articolului 32 alin. (2) din Legea insolvențabilității admit o ingerință disproporționată și nejustificată în dreptul de proprietate al organului executiv al debitorului, deoarece pun obligația de achitare a remunerației administratorului provizoriu în sarcina organului executiv al debitorului, fără a i se demonstra culpa în survenirea insolvențabilității debitorului.

13. Autorul mai susține că persoanele care urmează să suporte obligația de achitare a remunerației administratorului provizoriu nu pot să conteste efectiv ingerința în dreptul de proprietate. În acest sens, autorul observă că legea nu permite instanței să realizeze un control judiciar deplin, pentru că rolul acesteia este limitat la constatarea aplicării normei criticate în fiecare cauză individuală și încasarea remunerației din contul organului executiv al debitorului, fără stabilirea legăturii cauzale între starea de insolvențabilitate a debitorului și activitatea administratorului statutar, constatarea și aprecierea culpei și individualizarea răspunderii. Prin urmare, îi este afectat accesul la justiție și dreptul la apărare.

14. În opinia autorului sesizării, textul contestat contravine articolelor 1 alin. (3), 4, 9, 20, 21, 23, 26, 46, 54 și 127 din Constituție.

B. Aprecierea Curții

15. Examinând admisibilitatea sesizării privind excepția de neconstituționalitate, Curtea constată următoarele.

16. În conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea insolvențabilității, ține de competența Curții Constituționale.

17. Curtea observă că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate este formulată de subiectul căruia i s-a acordat acest drept, pe baza articolului 135 alin. (1) literele a) și g) din Constituție.

18. Obiectul excepției de neconstituționalitate îl constituie textul „este trecută în sarcina organului executiv al debitorului” din articolul 32 alin. (2) din Legea insolvențabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, în redactarea Legii nr. 313 din 26 decembrie 2024. În această redactare, prevederile contestate nu au făcut obiect al controlului de constituționalitate.

19. Curtea notează că o condiție de admisibilitate a sesizării privind excepția de neconstituționalitate este și faptul că prevederile contestate trebuie să fie aplicabile la soluționarea cauzei.

20. Excepția de neconstituționalitate a fost ridicată într-o cauză în care se examinează cererea formulată de administratorul autorizat prin care acesta solicită aprobarea și încasarea remunerației pentru exercitarea conducerii unui debitor în perioada de observație cuprinsă între 1 decembrie 2023 și 31 ianuarie

2024 din contul administratorului statutar. Cererea privind încasarea remunerației a fost depusă la 31 ianuarie 2024. Totodată, Curtea constată că după depunerea cererii, prin Legea nr. 313 din 26 decembrie 2024 pentru modificarea Legii insolvenței nr.149/2012, Parlamentul a adoptat o nouă redactare a articolului 32 alin. (2), care a intrat în vigoare la 16 februarie 2025.

21. Având în vedere acest aspect esențial, Curtea observă că nici autorul sesizării, nici instanța de judecată care a admis ridicarea excepției nu au analizat și nu au demonstrat aplicabilitatea articolului 32 alin. (2) din Legea insolvenței în redactarea Legii nr. 313 din 26 decembrie 2024 în cauza în care a fost ridicată excepția.

22. Curtea reiterează că nu posedă competența de a stabili aplicabilitatea legii în timp la soluționarea cauzei. Aceste chestiuni țin de competența judecătorului în fața căruia a fost ridicată excepția de neconstituționalitate. Excepția de neconstituționalitate nu manifestă doar o funcție preventivă, ci și una reparatorie, pentru că aceasta privește, în primul rând, situația concretă a părții lezate în drepturile sale prin norma criticată. De invocarea unei excepții de neconstituționalitate trebuie să profite, în primul rând, autorul acesteia, în caz contrar acest instrument devenind o *actio popularis*, lipsit de caracterul concret și efectiv al excepției (DCC nr. 20 din 6 februarie 2025, § 23).

23. Pe baza celor menționate mai sus, Curtea constată că sesizarea privind excepția de neconstituționalitate nu întrunește condițiile de admisibilitate și nu poate fi acceptată pentru examinare în fond.

Din aceste motive, în baza articolelor 135 alin. (1) literele a) și g), 140 alin. (2) din Constituție, 27 alineatele (2), (4) lit. c), 37 și 40 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, Curtea Constituțională

DECIDE:

1. *Se declară inadmisibilă* sesizarea privind excepția de neconstituționalitate a textului „este trecută în sarcina organului executiv al debitorului” din articolul 32 alin. (2) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, în redactarea Legii nr. 313 din 26 decembrie 2024, ridicată de dl avocat Denis Grecu, în interesele dlui Vladimir Verbanov, în dosarul nr. 2i-923/2023, pendinte la Judecătoria Chișinău, sediul central.

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Președinte de ședință

Liuba ȘOVA

*Chișinău, 4 iunie 2026
DCC nr. 102
Dosarul nr. 254g/2025*